

**KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
UAB KOMUNALINIŲ PASLAUGŲ CENTRAS**

UAB Komunalinių paslaugų centro 2012 metų

Metinis pranešimas

1. Objektivi įmonių grupės būklės, veiklos ir plėtros apžvalga, pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, apibūdinimas.

UAB Komunalinių paslaugų centras yra Kauno rajono savivaldybės kontroliuojama įmonė. Visos akcijos nuosavybės teise priklauso Kauno rajono savivaldybės tarybai. Bendrovė, kurios steigėja yra Kauno rajono savivaldybė, veiklą vykdo nuo 2008 metų. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas metinis pranešimas – 2012 metai (bendrovės finansiniai metai sutampa su kalendoriniais).

Įmonės įstatinis kapitalas 2012 m. gruodžio 31 d. sudarė 6882614 Lt. Per ataskaitinį laikotarpį bendrovės įstatinis kapitalas sumažėjo 343 291 Lt. Bendrovės darbuotojų skaičius praėjusių finansinių metų pabaigoje – 64 žmonės. Po vandentvarkos pardavimo UAB „Kauno vandenys“, buvo optimizuota įmonės struktūra ir darbuotojų skaičius sumažėjo. Tačiau nuo spalio mėn. buvo įdarbinti kūrikai švietimo įstaigų katilinėse. Bendrovės darbuotojų skaičius ataskaitinių metų pabaigoje – 64 žmonės.

1 lentelė

Darbuotojų skaičiaus kaitos priežastys

Rodiklis	Kiekis, vnt
Darbuotojų skaičius metų pradžioje	64
<i>Po vandentvarkos pardavimo UAB "Kauno vandenys" optimizuota įmonės struktūra</i>	-21
<i>Įdarbinti kūrikai švietimo įstaigų katilinėse</i>	+21
Darbuotojų skaičius metų pradžioje	64

Bendrovė įsteigta, atskiriant uždarnosios akcinės bendrovės „Giraitės vandenys“ dalį, pagal visuotinio akcininkų susirinkimo – Kauno rajono savivaldybės tarybos - 2008 m. rugpjūčio 21 dieną sprendimu Nr. TS-277 patvirtintas atskyrimo sąlygas, parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, Civiliniu kodeksu ir kitais teisės aktais. Bendrovė įsteigta Akcinių bendrovių įstatymo 71 straipsnyje numatytu būdu. Iš uždarnosios akcinės bendrovės „Giraitės vandenys“, kuri tęsia veiklą, atskiriant vieną dalį ir šiai daliai priskirtų turto, teisių ir pareigų pagrindu, įkuriant tos pačios teisinės formos naują bendrovę – UAB Komunalinių paslaugų centrą. Nuo 2008 m. rugsėjo 4 dienos UAB

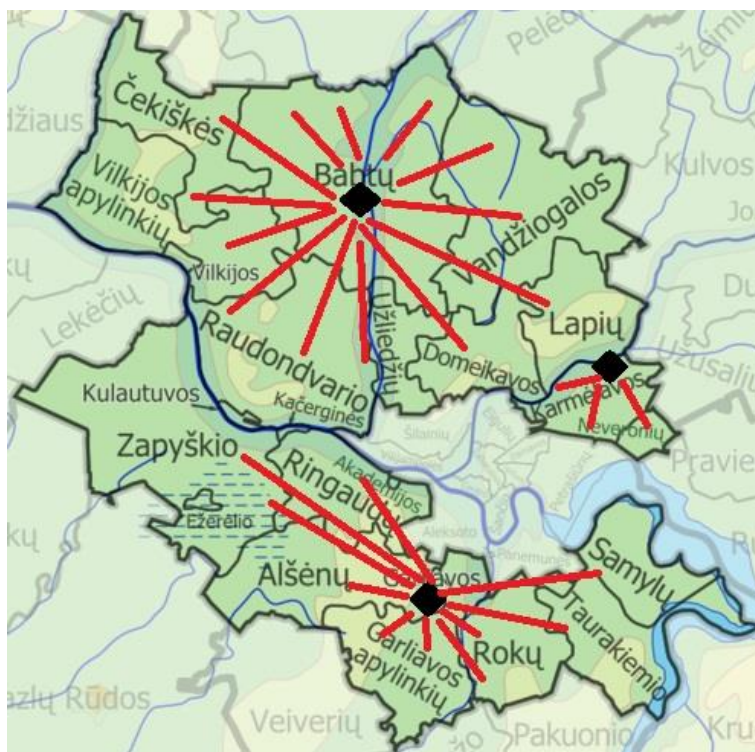
Komunalinių paslaugų centras yra priskirtų pagal atskyrimo sąlygas dalies turto, teisių ir pareigų perėmėja. Bendrovė įsteigta neribotam laikui.

UAB Komunalinių paslaugų centras teikia gyventojams, įmonėms ir organizacijoms šias pagrindines paslaugas:

- Tiekia šiluminę energiją patalpoms šildyti ir karštam vandeniui ruošti;
- Atlieka daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų priežiūrą;
- Tiekia geriamąjį vandenį (iki rugsėjo 1d.);
- Tvarko buitines nuotekas (iki rugsėjo 1d.);
- Teikia kitas komunalines paslaugas.

UAB Komunalinių paslaugų centro pagrindinė būstinė įsikūrusi Vytauto g. 71, Garliava, Kauno r. sav. Per padalinius, esančius Bابتuose (Kauno g. 17, Bابتai) ir Karmėlavoje (Vilniaus g. 5C, Karmėlava), įmonė savo veiklą vykdo visame Kauno rajone (1 paveikslas).

1 paveikslas. UAB Komunalinių paslaugų centras veiklos zona

UAB Komunalinių paslaugų centras 2012 finansinius metus baigė, kaip ir buvo planuota, stabilios finansinės būklės. Skolų biudžetui, valstybinio socialinio draudimo fondui nėra.

Bendrovė 2012 m. be sutrikimų teikė vartotojams komunalines paslaugas, remontavo ir modernizavo turimus objektus, diegė automatizavimo sistemą – leisiančią mažinti sąnaudas.

Vartotojų skundų dėl paslaugų teikimo kokybės sulaukiama nedaug, į juos nedelsiant reaguojama.

UAB Komunalinių paslaugų centro 2012 m. veiklos planas buvo pateiktas, svarstant 2011 m. finansinę atskaitomybę. 2012 m. veiklos planas iš esmės įvykdytas, atlikti pagrindiniai suplanuoti darbai, įgyvendinami investiciniai projektai, gerėja teikiamų paslaugų kokybė.

1.1. Šilumos tiekimas

UAB Komunalinių paslaugų centro pagrindinė veika yra šilumos tiekimas Kauno rajone. Bendrovė eksploatuoja 7 katilines (2 lentelė) ir 14 švietimo įstaigų katilinių (3 lentelė). Veiklai priskirti 34 darbuotojai (2012-12-31 dienai).

Pagamintos šilumos kiekio svyravimus daugiausiai lemia oro sąlygos. 2012 m. pagamintos šilumos kiekis, palyginti su 2011 m., išaugo 8,27 proc., bet vis dar nesiekė 2010 m. lygio. 2012 m. pagaminto šilumos kiekio augimą lėmė ankstyva žiema, prasidėjusi pirmomis gruodžio dienomis.

Nuostoliai perdavimo tinkluose augo tik Karmėlavos katilinėje. Tokia situacija susiklostė dėl apskaitos prietaisų gedimo dviejose daugiabučiuose (Vilniaus g. 1 ir Vilniaus g. 3). Spalio – gruodžio mėnesį apskaitos prietaisai buvo sugedę ir nefiksavo suvartojimų, todėl sunaudotas šilumos kiekis buvo apskaičiuotas ir priskirtas pagal minimalius normatyvus. Normatyvinis šilumos kiekis pagal minimalias normas praktikoje yra gerokai mažesnis už realius suvartojimus. Todėl minėtų daugiabučių gyventojai už šildymą tris mėnesius mokėjo mažiau, o jiems nepriskirtas šilumos kiekis buvo perkeltas į nuostolius perdavimo tinkluose.

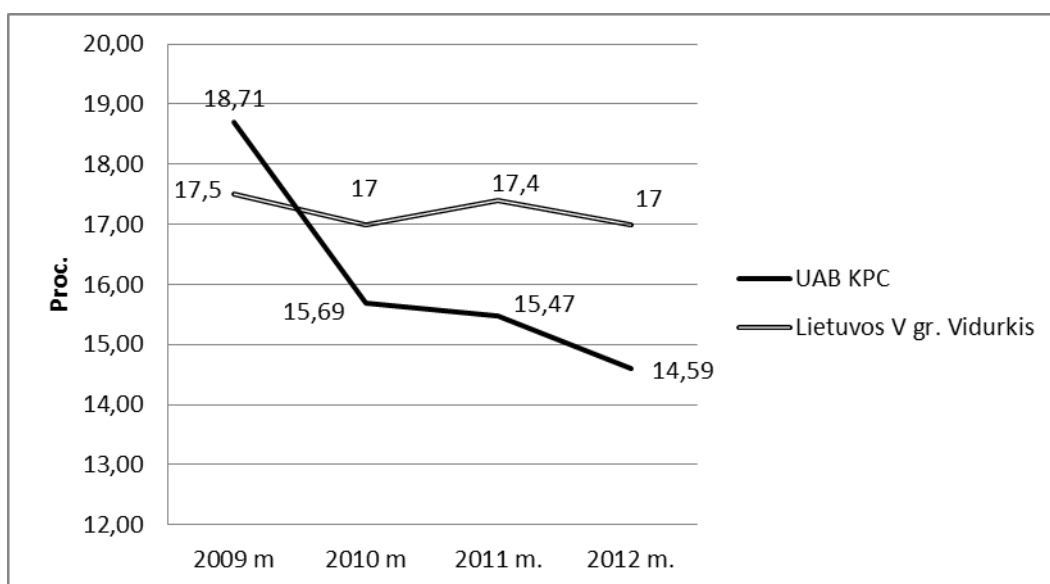
2 lentelė

Eksploatuojamos katilinės ir jų rezultatai

Gyvenvietė	Katilinių skaičius, vnt	Kuro rūšis	Pagamintas šilumos kiekis, MWh			Nuostoliai perdavimo tinkluose, MWh		
			2010 m.	2011 m.	2012 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Babtai	1	Mazutas, Biokuras	4.990	4.070	4.280	972	769	738
Karmėlava	1	Gamtinės dujos	3.850	3.230	3.106	474	403	480
Vandžiogala	1	Gamtinės dujos	1.130	1.023	1.023	215	204	187
Neveronys	2	Gamtinės dujos	217	197	194	-	-	-
Sitkūnai	2	Suskystintos dujos	399	372	1.023	-	-	-
IŠ VISO:	7	-	10.585	8.891	9.627	1.661	1.376	1.405

Nuostoliai šiluminės energijos perdavimo tinkluose didina įmonės sąnaudas (kuro poreikį ir trasų remontą) ir įtakoja šilumos kainą (per nustatomas bazines šilumos kainas). Dėl to UAB Komunalinių paslaugų centro vienas svarbiausių prioritetų buvo pilnai atnaujinti visas šilumos perdavimo tinklus. Renovacija buvo pilnai baigta 2011 m., o visas šio ilgalaikio proceso efektas atsispindi 2012 m. sumažėjusiuose perdavimo tinklų nuostolių rodikliuose (2 paveikslas). Šiuo metu įmonės nuostoliai net yra mažesni už Lietuvos V grupės (iki 25 tūkst. MWh/metus) šilumos tiekimo įmonių vidutinius rodiklius, kas parodo atliktų renovacijų efektyvumą.

2 paveikslas. Nuostolių trasose dinamika 2009 m. – 2012 m.

Vadovaujantis Kauno rajono savivaldybės 2012-08-30 Tarybos sprendimu Nr. TS-300, nuo 2012 m. spalio mėn. įmonė perėmė keturiolikos Kauno rajono švietimo įstaigų šilumos gamybos šaltinių eksploatavimą. Pagrindinis perdavimo tikslas buvo užtikrinti nepertraukiamą šilumos tiekimą ir katilines pristatyti bent prie minimalių Lietuvos teisės aktais nustatytų reikalavimų. Dauguma objektų buvo avarinės būklės, neturėjo būtinų patikrų, apskaitos prietaisų ir licencijų. O pačios mokyklos neturėjo tam tinkamų specialistų ir lėšų objektams atnaujinti.

Vos perėmusi objektus įmonė skyrė daugiau kaip 100 tūkst. Lt katilinių remonto ir modernizavimo darbams, nes dalies katilinių stovis buvo avarinės būklės. Šildymo sezonui buvo pasiruošta per neįtikėtinai trumpą laiką ir visose katilinėse jis buvo sėkmingai pradėtas. Prie to nemaža dalimi prisidėjo ir turimų įmonės specialistų kompetencija bei ilgametė patirtis.

Švietimo įstaigų katilinių rezultatai 2012 m.

	Objektas	Kuro rūšis	Šilumos kiekis, kWh
1	2	3	4
1	Garliavos vidurinė mokykla	Gamtinės dujos	185.989
2	Ringaudų pradinė mokykla		137.751
3	Karmėlavos Balio Buračo gimnazija		287.914
4	Karmėlavos vaikų lopšelis-darželis "Žilvitis"		65.928
5	Ramučių kultūros centras		56.369
6	Neveronių vidurinė mokykla		138.228
7	Eigirgalos vaikų darželis		44.591
8	Domeikavos gimnazijos Užliedžių skyrius		57.047
9	Babtų mokykla - darželis (Sitkūnuose)	Suskystintos dujos	64.633
11	Panevėžiuko pagrindinė mokykla-darželis		151.762
13	Girininkų pagrindinės mokyklos Rokų skyrius		53.179
10	Vandžiogalos vidurinė mokykla	Akmens anglis	340.893
12	Babtų gimnazija		352.828
14	Girininkų pagrindinė mokykla		82.989
Viso:			2.020.101

1.1.1. Vykdomi investiciniai projektai į šilumos ūkį

Projektas "500 kW biokuro katilo statyba Vandžiogalos katilinėje, Kauno r." pagal LAAIF programą. Siekiama pasinaudoti Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo (LAAIF) skelbiamu kvietimu teikti paraiškas paramai gauti pagal Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo 2011 m. sąmatą detalizuojančio plano priemonę: Biokuro katilų nuo 500 kW iki 5 MW galingumo įrengimas centralizuotam šilumos tiekimui savivaldybėse, kurių bendras gyventojų skaičius ne didesnis negu 100 tūkst. gyventojų“.

Projektą tikimasi užbaigti iki 2014 m. Bendra preliminari projekto vertė 608,9 tūkst. Lt be PVM. LAAIF jau yra patvirtinęs 215,7 tūkst. Lt tinkamų finansuoti išlaidų subsidijavimą. Likusią dalį (393,1 tūkst. Lt ir 127,9 tūkst. Lt PVM mokėjimų) planuoja dengti UAB Komunalinių paslaugų centras. Kauno rajono savivaldybė 2012 m. sausio 26 d. tarybos sprendimu Nr. TS-34 „Dėl pritarimo UAB Komunalinių paslaugų centro projektui „500 kW biokuro katilo statyba Vandžiogalos katilinėje, Kauno r.“ ir projekto bendro finansavimo“ yra įsipareigojusi prisidėti prie projekto finansavimo 222,3 tūkst. Lt., taip mažinant įmonės dalį. Šiuo metu yra vykdomas centralizuotas biokuro katilų pirkimas.

Įgyvendinus projektą, ne tik bus laikomasi Kauno rajono savivaldybės strategijos, bet bus ir finansinė nauda Kauno rajono gyventojams bei Savivaldybei: sumažėtų šilumos kaina bei Savivaldybės biudžeto lėšų poreikis šilumos kainoms subsidijuoti.

Šilumos gamybos šaltinių renovacija, keičiant kuro rūšį į biokurą Kauno rajono švietimo įstaigų katilinėse. Kauno rajono savivaldybės taryba dar 2011 m. pavedė UAB Komunalinių paslaugų centrui organizuoti paraiškų teikimą finansavimui gauti pagal Lietuvos aplinkos apsaugos investicijų fondo paskelbtą kvietimą paramai gauti pagal Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo 2011 m. sąmatą detalizuojančio plano priemonę (1.2.1.1 punktą): „Biokuro katilų iki 500 kW galingumo įrengimas visuomeninės paskirties pastatuose“ ir skyrė iš Savivaldybės biudžeto finansavimą (207,6 tūkst. Lt) paraiškoms pateikti ir techniniams projektams parengti. Paraiškų pateikimas, vertinimas ir sprendimų dėl projektų finansavimo priėmimas yra atliekami pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. D1-275 „Dėl klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintus reikalavimus.

Šiuo metu su LAAIF yra derinamos finansavimo detalės ir artimiausiu metu turi būti pradėti vykdyti parengiamieji projektų įgyvendinimo darbai.

Siekiant dar labiau sumažinti įmonės išlaidas, o tuo pačiu ir šilumos kainą Kauno rajono gyventojams, 2012 m. buvo užbaigtas projektas „**Rezervinio kuro rūšies keitimas Babtų miestelio katilinėje**“. Pagal projektą mazutas, kaip antras Babtų mstl. katilinės kuras, pakeistas į lagesnį krosnių kurą (šildymui skirtą dyzeliną). Projekto esmė: mazutas šaltesnėje nei 10°C temperatūroje stingsta, todėl technologiškai jį reikia šildyti. Mazuto šildymui per metus būdavo sunaudojama apie 300 MWh. Tuo tarpu dyzelinas užšąla tik -22°C, todėl technologiškai jo šildyti nereikia. Nešildant mazuto, sumažės šiluminės energijos poreikis, todėl rezervinio (brangesnio) kuro poreikis taptų artimas nuliui. Jo reikės, tik biokuro katilo gedimo atveju, kai šiluminė energija būtų gaminama rezerviniais katilais.

2012 m. UAB Komunalinių paslaugų centras vis dar vykdė finansinius įsipareigojimus bankui už projekto „**Centralizuoto šilumos energijos tiekimo tinklo modernizacija Babtų miestelyje**“ finansavimą. Juo buvo pritraukta 304,4 tūkst. Lt Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų.

2012 m. UAB Komunalinių paslaugų centras atsiskaitė su banku už projekto „**Babtų miestelio katilinės ir šilumos tinklų renovacija**“ finansavimą. Be to, buvo įvykdyti visi gamtosauginiai įsipareigojimai LAAIF ir gauta antroji paramos dalis – 276 tūkst. Lt. Šiuo projektu viso buvo pritraukta 690 tūkst. Lt LAAIF paramos lėšų, o likusią dalį (1,05 mln. Lt) finansavo pati įmonė.

1.1.2. Planuojami investiciniai projektai į šilumos ūkį

Telemetrijos diegimas Kauno rajono švietimo įstaigų katilinėse. Vienas iš svarbiausių Kauno rajono švietimo įstaigų šilumos gamybos šaltinių perdavimo UAB

Komunalinių paslaugų centro aspektų – išlaidų optimizavimas. Eksploatuojant katilines, įmonės specialistai turi galimybę dujines katilines prižiūrėti nuolatiniu būdu, taip atsisakant pastovaus budinčio personalo, kurio išlaikymo kaštai neretai yra didesni už sudeginto kuro kainą. Tuo tikslu įmonė diegia telemetrijos (nuotolinio stebėjimo) sistemą. Įdiegimui pasirinktos dujinės katilinės, nes jų technologija leidžia valdymą ir stebėseną atlikti nuotoliniu būdu.

Projektas "Karmėlavos katilinės renovacija pereinant prie biokuro". UAB Komunalinių paslaugų centras 2011 m. jau teikė paraišką LIFE+ fondui paramai gauti. Tačiau fondas buvo sustabdytas ir nei vienas projektas negavo finansavimo. Įmonė laukia naujų kvietimų paramai gauti iš su biokuro plėtra susijusių fondų. Planuojama, kad naujos paraiškos bus priimamos, Aplinkos ministrui patvirtinus Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo 2013 m. sąmatą ir Klimato kaitos specialiosios programos lėšų naudojimo 2013 m. sąmatą detalizuojantį planą.

Vykdamas biokuro gamybos įsisavinimą, planuojama **biokuro saugojimo sandėlio statyba** prie Babtų mstl. katilinės. Tai ypač aktualu, planuojant pereiti prie biokuro ir Karmėlavos bei Vandžiogalos katilinėse.

1.2. Geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas

Antra pagal pajamų dydį UAB Komunalinių paslaugų centro veikla yra geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymas. Veiklai buvo priskirtas dvidešimt vienas darbuotojas.

Kauno rajono savivaldybės taryba 2012-03-29 sprendimu Nr. TS-150 „Dėl leidimo perduoti UAB Komunalinių paslaugų centro vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo objektus (turta)“ įpareigojo UAB Komunalinių paslaugų centro direktorių vykdyti objektų (turto) ir kitų reikalų perdavimo procedūras. Vadovaujantis šiuo įsakymu, įmonė 2012 m. rugsėjo 1 d. vandentvarkos veiklą galutinai pardavė UAB „Kauno vandenys“ už 760,2 tūkst. Lt, t. y. už įsiskolinimo dydį.

UAB Komunalinių paslaugų centras disponavo penkiais gręžiniais Kampiškėse ir tiekė vandenį Garliavoje, Mastaičiuose, Rinkūnuose ir Jonučiuose. 2012 m. buvo eksploatuojami trys gręžiniai, iš kurių išgauta 314,6 tūkst. m³ geriamojo vandens (4 lentelė).

2012 m. geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo apimtys

Gręž. Nr.	Išgautas vandens kiekis kub. m. / mėn.												Viso:
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	8767	8271	7800	10935	9200	9370	6833	6754	0	0	0	0	67930
4	14520	14520	14520	14520	14520	14520	14520	14520	0	0	0	0	116160
5	16310	16310	16310	16310	16310	16310	16310	16310	0	0	0	0	130480
Viso:	39597	39101	38630	41765	40030	40200	37663	37584	0	0	0	0	314570
Surinktas nuotekų kiekis kub. m. / mėn.												Viso:	
Viso:	35000	35000	35000	35000	35000	35000	35000	35000	0	0	0	0	280000

Įmonė nuotekas surinkdavo ir perduodavo UAB „Kauno vandenys“ pagal pasirašytą nuotekų tvarkymo sutartį – 35 tūkst. m³ per mėnesį. Pagal šią sutartį UAB Komunalinių paslaugų centras UAB „Kauno vandenys“ už nuotekų tvarkymą per mėnesį sumokėdavo po 65,8 tūkst. Lt be PVM. Tai sudarė apie 45 % geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo veikloje patiriamų tiesioginių išlaidų ir darė šią veiklą nuostolinga.

1.3. Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų priežiūra

UAB Komunalinių paslaugų centras administruoja, vykdo techninę priežiūrą, prižiūri šildymo ir karšto vandens sistemas 66-iose Kauno rajono daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose. Prižiūrimi daugiabučiai namai yra 1910 – 2002 m. statybos. Renovuotų namų nėra. Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų bendras plotas sudaro 90 tūkst. kv. metrų. Veiklai priskirti dvylika darbuotojų.

UAB Komunalinių paslaugų centras, vykdydamas daugiabučių namų butų ir kitų patalpų savininkų bendrosios nuosavybės administravimą, nepriklausomai ar butas yra gyvenamas, atlieka pagal privalomų darbų sąrašą nustatytus darbus. 2012 m. atlikta administravimo darbų už 143,4 tūkst. Lt.

UAB Komunalinių paslaugų centras, vykdydamas daugiabučių namų butų ir kitų patalpų savininkų bendrosios nuosavybės nuolatinę techninę priežiūrą (eksploatavimą), nepriklausomai ar butas yra gyvenamas, atlieka pagal privalomų darbų sąrašą nustatytus darbus. 2012 m. atlikta darbų už 121,7 tūkst. Lt.

Beveik pusė darbų sudarė vandentiekio ir kanalizacijos remontai. Tokių darbų poreikį sąlygoja užsikišusios ir pasenusios daugiabučių gyvenamųjų namų vandentiekio ir kanalizacijos sistemos. Ateityje tokių darbų poreikis tik augs, o vienintelė išeitis – renovacija.

Pajudėjusi renovacijos programa suteikia viltį, kad bent dalyje daugiabučių bus išspręstos įsisenėjusios problemos.

2012 m. daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų remonto darbų apimtys sumažėjo 75,2 proc. Kadangi Kauno rajono daugiabučių namų techninė būklė yra bloga, o remontų poreikis didelis, galima teigti, kad sunki namų ūkių finansinė situacija neleidžia prisiimti didžiosios dalies siūlomų paslaugų.

UAB Komunalinių paslaugų centras, vykdydamas daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų priežiūrą (eksplotavimą), atlieka darbus, išvardintus privalomų darbų sąrašė. Per 2012 m. atliktų darbų vertė siekė 173,3 tūkst. Lt.

Reikia pastebėti, kad šildymo ir karšto vandens sistemos yra užsikišusios ir susidėvėjusios, todėl tenka skirti didelę dalį lėšų joms taisyti, vietoje to, kad jas modernizuoti.

1.4. Kitos komunalinės paslaugos

UAB Komunalinių paslaugų centras 2012 m. toliau vykdė įvairias **komunalines paslaugas**:

- Ascenizacinės paslaugos vykdomos Garliavoje ir jos apylinkėse. Per mėnesį buvo atliekama iki 70 reisų;
- Elektrikų brigada pagal iškvietimą atliko darbus Kauno rajono seniūnijose, o Garliavoje ir Užliedžiuose dar teikė ir gatvių apšvietimo aptarnavimo paslaugą;
- Santechnikų ir statybininkų brigados atliko avarijų likvidavimo darbus Kauno rajono gyventojams, talkino rajono seniūnijoms;
- Šiltuoju metų laiku įmonės darbuotojai vykdė Garliavos seniūnijos gėlių (sukabintų Garliavoje, Vytauto gatvės stulpuose) laistymo darbus.
- Mechanizuoti žolės pjovimo darbai vykdyti Kauno rajono seniūnijose ir pas gyventojus;
- Medienos atliekų smulkinimo darbai vykdyti Kauno rajono seniūnijose ir pas gyventojus.

Atsižvelgiant į Kauno rajono seniūnijų ir gyventojų pageidavimus, UAB Komunalinių paslaugų centras įsisavino **naujas paslaugas**:

- Su turima technika įmonė negalėjo pasiūlyti vietinės reikšmės kelių kelkraščių šienavimo paslaugos. Seniūnijoms pageidaujant, buvo įsigytas šlaitinė žoliapjovė. Planuojama, kad paslauga seniūnijoms bus pradėta teikti nuo 2013 m. pavasario;
- UAB Komunalinių paslaugų centras žaliųjų plotų priežiūros darbus atliko pasitelkus turimą traktorių – MTZ-892. Turimas traktorius nebuvo specialiai pritaikytas žaliųjų plotų priežiūrai, todėl galėjo aptarnauti ne visas seniūnijų teritorijas, ypač kur dėl

apželdinimo buvo mažos erdvės. Žolės pjovimo įrenginys taip pat nebuvo pritaikomas visais atvejais ir buvo skirtas labiau dideliems plotams. Kad teikiamos paslaugos būtų lankstesnės, buvo įsigytas gerokai mažesnis, tačiau manevringesnis traktorius – KUBOTA ir jam pritaikyta žolės pjovimo įranga;

- Daugėjant transportavimo ir medienos smulkinimo užsakymų, turimas savivartis (SAZ 3509) nebeatitiko siūlomos paslaugos kokybės ir ekonomiškumo reikalavimų. Todėl įmonė įsigijo dėvėtą savivartį Renault Midlum. Taip buvo užtikrintas teikiamų paslaugų tiekimo patikimumas, bei sumažintos kuro sąnaudos.

1.5. Rizikos rūšys

Pagrindinės **rizikos rūšys** ir neapibrėžtumai, su kuriais susiduria UAB Komunalinių paslaugų centras:

- **LR Seimo priimti įstatymai, Vyriausybės nutarimai dėl šilumos tiekimo atsijungimo nuo centralizuotos šilumos tiekimo sistemos supaprastinimo.** Supaprastintos sąlygos gali paskatinti šilumos vartotojus atsijungti nuo centralizuotos šilumos tiekimo sistemos. Bendrovei netekus vartotojų, nustatytos bazinės šilumos kainos nebeatitiks esamos situacijos, todėl bendrovė patirs nuostolius. O perskaičiavus šilumos bazines kainas, likusiems vartotojams šilumos kainos išaugtų, todėl kiltų didelis nepasitenkinimas.

- **Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos inicijuojami šilumos ūkio įstatymo pakeitimai.** Bet kokie pakeitimai paprastai yra daromi vartotojų naudai, todėl šilumą tiekiančios įmonės susiduria su papildomais sunkumais, kurie neretai turi didelės įtakos pelningumui.

- **Energijos išteklių brangimas, dėl ko auga paslaugų įkainiai ir vartotojai neišgali susimokėti už suteiktas paslaugas.** Ši problema ypač aktuali ekonominės krizės padarinius tebejaučiantiems rajonų gyventojams.

- **Palūkanų normos svyravimo rizika, kurios augimas gali padidinti išlaidas, susijusias su naudojimosi skolintais finansiniais instrumentais (paskolomis), reikalingais veiklai vykdyti.** Jei bankai ir kitos kredito įstaigos padidins paskolų palūkanų normas, bendrovė patirs finansinės ir investicinės veiklos papildomas sąnaudas. Augant klientų skolų apimčiai, bendrovei aktualios skolinimosi galimybės, reikalingos veiklai vykdyti.

2. Finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė, su aplinkosaugos ir personalo klausimais susijusi informacija.

UAB Komunalinių paslaugų centro 2012 m. finansiniai rezultatai gerokai skiriasi nuo 2011 m. Tam įtakos turėjo dalies veiklos pardavimas UAB „Kauno vandenys“, šilumos

tiekimu veiklos plėtra, darbas su skolininkais, infliacijos poveikis ir įmonės vykdyta etatų optimizavimo politika (5 lentelė):

- 2012 m. buvo patirtas 4,4 tūkst. Lt nematerialaus ir 454,1 tūkst. Lt materialaus ilgalaikio turto nusidėvėjimas. Įsigyta materialaus ilgalaikio turto už 489,1 tūkst. Lt. Nurašyta ilgalaikio turto už 7,4 tūkst. Lt. Bendra ilgalaikio turto vertė sumažėjo 960,4 tūkst. Lt arba 11,36 proc.

- Darbo užmokesčio fondo sumažėjimą 9,24 proc. pavyko pasiekti, optimizavus įmonės administracinį personalą po vandentvarkos ūkio pardavimo UAB „Kauno vandenys“.

- Vartotojų skolų padidėjimą 1,02 mln. Lt arba 73,62 proc. nulėmė du veiksniai. Perėmus Kauno rajono švietimo įstaigų katilinių eksploatavimą išsiplėtė įmonės šilumos tiekimo veikla, o kartu ir organizacijų (tame tarpe biudžeto įstaigų) skolos, kurios išaugo net 3 kartus (1 mln. Lt). Be to, nemažą įtaką turėjo gruodžio mėnesio šilumos priskaičiavimai gyventojams, kurie, palyginti su 2011 m. gruodžiu, padidėjo 24 tūkst. Lt. Gyventojų įsiskolinimas dėl aktyviai vykdyto darbo su skolininkais yra sumažėjęs 1,89 proc. arba 19,7 tūkst. Lt. Per 2012 metus buvo:

1. sudarytos 45 skolų gražinimo sutartys už 61,1 tūkst. Lt;
2. pateikta teismui 127 ieškininių pareiškimų už 253,8 tūkst. Lt. Palyginti su 2011 m. pateikta 13 ieškininių daugiau, kas sudaro 50,3 tūkst. Lt didesnę perdavimą teismui;
3. priteistos sumos išieškotos tik iš 20 abonentų už 31,4 tūkst. Lt. Tai parodo prastą Kauno rajono namų ūkių finansinę situaciją. Net ir 2011 m. buvo išieškota iš 26 asmenų daugiau, kas sudarė 52,4 tūkst. Lt didesnius išieškojimus.

- Skolų tiekėjams mažėjimui 13,54 proc. didžiausią įtaką turėjo:

1. Įmonei pardavus vandentvarkos veiklą, buvo panaikinti įsiskolinimai UAB „Kauno vandenys“ (760,2 tūkst. Lt), kurie sudarė didžiąją dalį įmonės įsiskolinimo;

2. Sutvarkius visus reikiamus dokumentus buvo gautas finansavimas iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir padengtas įsiskolinimas UAB „KRS“ už projekto „Centralizuoto šilumos energijos tiekimo tinklo modernizacija Babtų miestelyje“ darbų atlikimą.

Įmonės įsiskolinimai tiekėjams galėjo sumažėti ir ženkliau, tačiau dėl didžiulių klientų įsiskolinimų įmonė susiduria su apyvartinių lėšų stygiumi, todėl yra priversta jį kompensuoti didindama įsiskolinimus tiekėjams.

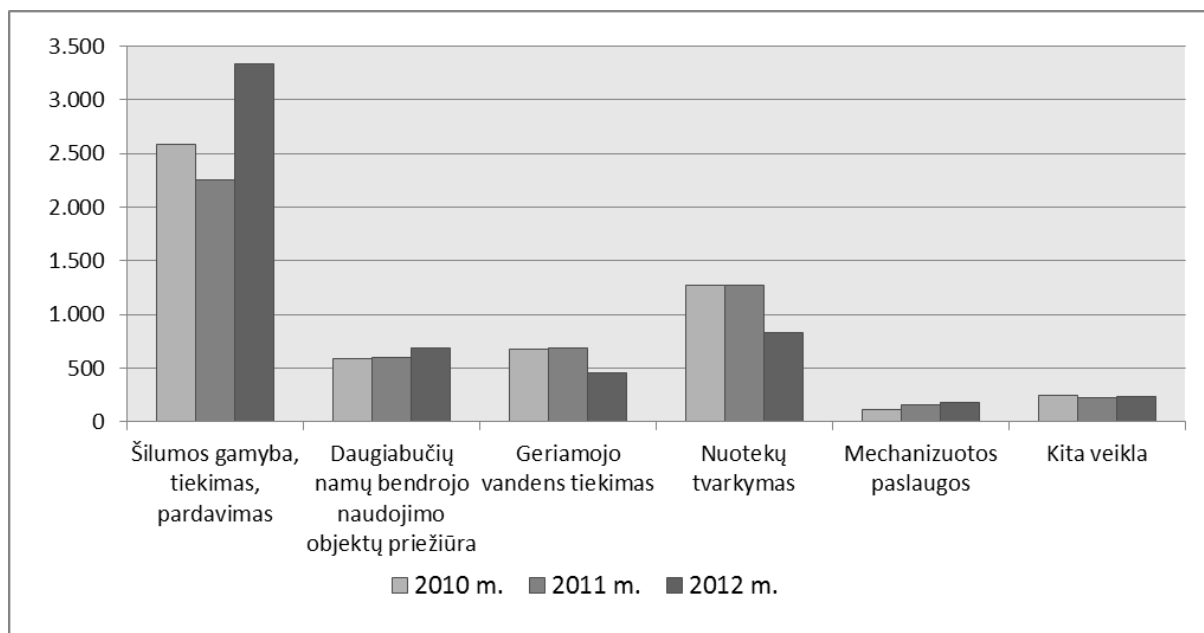
Pagrindiniai ūkinės ir finansinės veiklos rodikliai 2010–2012 m. (1)

Rodiklio pavadinimas	Mato vnt.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	Pokytis 2011 m, %	Pokytis 2012 m, %
Ilgalaikis turtas	Lt	7.831.452	8.451.054	7.490.687	7,91	-11,36
Išstatinis kapitalas	Lt	7.225.905	7.225.905	6.882.614	0,00	-4,75
Pelnas (nuostolis)	Lt	-57.922	-153.446	-127.943	164,92	-16,62
Darbo užmokesčio fondas	Lt	1.393.361	1.360.370	1.234.655	-2,37	-9,24
Veiklos pelnas + (nuostolis -)	Lt	-84.401	-153.447	-99.038	81,81	-35,46
Veiklos pajamos:	Lt	5.492.844	5.202.776	5.736.243	-5,28	10,25
Šaudos iš viso:	Lt	5.577.245	5.356.223	5.835.281	-3,96	8,94
Vartotojų skolos iš viso:	Lt	1.768.118	1.391.131	2.415.240	-21,32	73,62
Gyventojų skolos	Lt	1.081.097	1.044.385	1.024.684	-3,40	-1,89
Organizacijų skolos	Lt	687.021	346.746	1.390.556	-49,53	301,03
Kredito (trumpalaikės) įskolos iš viso	Lt	1.769.317	3.235.959	2.797.877	82,89	-13,54
iš jų tiekėjams	Lt	1.077.842	1.830.413	1.353.428	69,82	-26,06

Pajamų kaitą veikė (7 lentelė):

- Pajamų augimo 10,25 proc. arba 0,5 mln. Lt pagrindą sudarė šilumos tiekimo veiklos pajamų augimas. Kitų veiklų pajamos mažėjo arba dėl mažų apimčių bendram pajamų augimui didelės įtakos neturėjo (4 paveikslas).

4 paveikslas. UAB Komunalinių paslaugų centro pajamų dinamika

- Šilumos tiekimo pajamos išaugo 48,06 proc. (1 mln. Lt). Augimą įtakojo padidėjusios veiklos apimtys. Vadovaujantis Kauno rajono savivaldybės 2012-08-30 tarybos

sprendimu Nr. TS-300, nuo 2012 m. spalio mėn. įmonė perėmė keturiolikos Kauno rajono švietimo įstaigų šilumos gamybos šaltinių eksploatavimą (6 lentelė).

6 lentelė

Šilumos tiekimo veiklos pajamų dinamika 2012 m.

Rodiklis	2011 m.	2012 m.	Pokytis, proc.
Vid. šilumos kaina, cnt/kWh	0,3107	0,3083	-0,77
Šilumos tiekimo gyvenvietėse pajamos, Lt	2.255.398	2.203.072	-2,32
Šilumos tiekimo švietimo įstaigose pajamos, Lt	0	1.136.374	
Viso:	2.255.398	3.339.446	48,06

- Kauno rajono savivaldybės taryba 2011 m. spalio 27 d. sprendimu Nr. TS- 276 „Dėl daugiabučių namų butų ir kitų patalpų savininkų bendrosios nuosavybės administravimo ir nuolatinės techninės priežiūros (eksploatavimo) tarifų apskaičiavimo metodikų ir bazinių tarifų patvirtinimo“ patvirtino naujus bendrosios nuosavybės administravimo ir nuolatinės techninės priežiūros (eksploatavimo) tarifus. Pagal naująją metodiką priskyrus tarifus išaugo daugiabučių namų bendrosios nuosavybės administravimo ir nuolatinės techninės priežiūros pajamos. Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų administravimo pajamos dėl to išaugo 63,78 proc. (55,8 tūkst. Lt), o techninės priežiūros – 70,57 proc. (123,6 tūkst. Lt).

- Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų remonto pajamos sumažėjo net 75,2 proc. (95,5 tūkst. Lt). Daugiabučių būklė yra prasta ir įmonė gyventojams nuolat siūlo atlikti įvairius remonto darbus, tačiau gyventojai nėra linkę daugiau skirti remontams, dėl blogos namų ūkių finansinės situacijos.

- Daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų aptarnavimo pajamos beveik nesikeitė (išaugo 3,43 proc. arba 7,2 tūkst. Lt), nes tarifai yra fiksuoti, o abonentų skaičius beveik nesikeičia.

- Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo pajamos sumažėjo po 34 proc. (atitinkamai 241,0 tūkst. Lt ir 434,5 tūkst. Lt), nes įmonė veiklą vykdė tik iki rugsėjo 1 d., t.y. 8 mėn. Kitų veiksmų įtaka minimali.

- Mechanizuotų paslaugų pajamų augimą 14,93 proc. (23,5 tūkst. Lt) įtakojo dar 2011 m. pradėtas naujų paslaugų įsisavinimas. Galima pastebėti, kad paslaugų plėtros pagrindą sudaro seniūnijų užsakymai. Tuo tarpu namų ūkiai išgyvena ne pačius geriausius laikus ir vengia aplinkos tvarkymo darbų, kurių atlikimui reiktų samdytis UAB Komunalinių paslaugų centrą ar kitą įmonę.

- Kitos veiklos pajamos išaugo 4,49 proc. (10,3 tūkst. Lt). UAB Komunalinių paslaugų centras operatyviai reaguoja į Kauno rajono gyventojų ir organizacijų paslaugų poreikį ir pasiūlo savo paslaugas už patrauklią kainą.

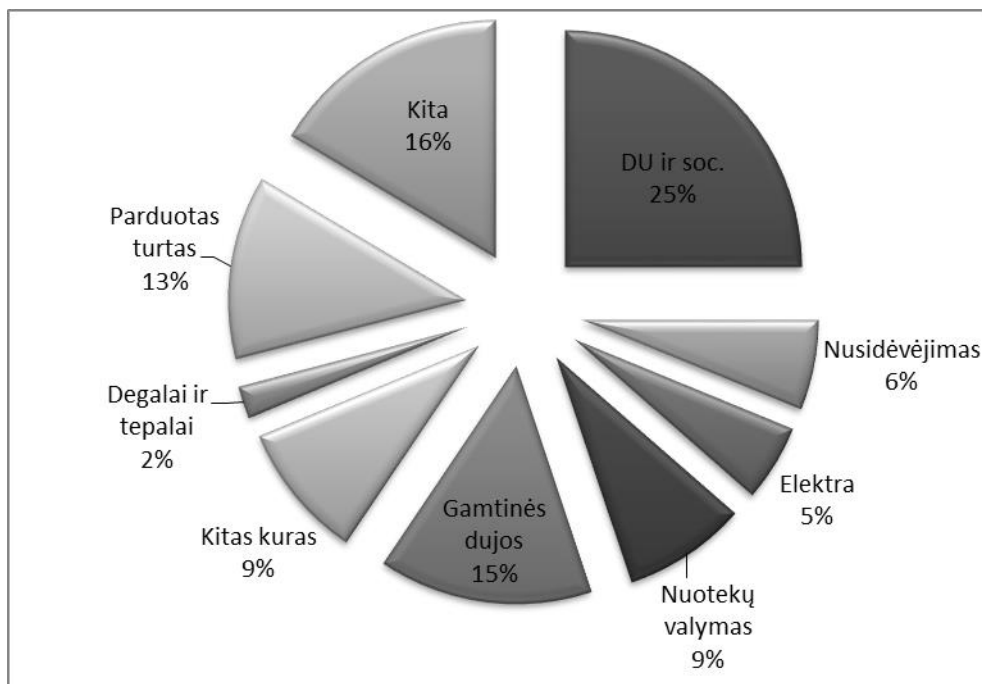
Pagrindiniai ūkinės ir finansinės veiklos rodikliai 2010–2012 m. (2)

Rodiklio pavadinimas	Pajamos, Lt be PVM			Pokytis 2011 m, %	Pokytis 2012 m, %
	2010 m.	2011 m.	2012 m.		
Veiklos pajamos:	5.492.844	5.202.776	5.736.245	-5,28	10,25
Šilumos tiekimo	2.579.494	2.255.398	3.339.446	-12,56	48,06
Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų administravimo	87.779	87.509	143.324	-0,31	63,78
Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų techninės priežiūros	175.791	175.156	298.764	-0,36	70,57
Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų šildymo ir karšto vandens sistemų aptarnavimo	195.859	210.371	217.593	7,41	3,43
Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų remonto pajamos	132.413	126.988	31.497	-4,10	-75,20
Geriamojo vandens tiekimo	676.510	692.499	451.469	2,36	-34,81
Nuotekų tvarkymo	1.276.264	1.267.986	833.482	-0,65	-34,27
Mechanizuotų paslaugų	118.542	157.487	180.993	32,85	14,93
Kitos veiklos	250.193	229.381	239.677	-8,32	4,49

Sąnaudų kaitą veikė (9 lentelė):

- Sąnaudų augimui 8,94 proc. didžiausią poveikį lėmė pagrindinių sudedamųjų dalių svyravimai: darbo užmokestis ir socialinis draudimas (24,99 proc.), turto pardavimas (12,60 proc.), mokėjimai AB „Lietuvos dujos“ (14,58 proc.), elektros tiekėjams (5,24 proc.) ir kito katilinių kuro tiekėjams (9,34 proc.) (5 paveikslas).

5 paveikslas. UAB Komunalinių paslaugų centro sąnaudų sudėtis

- Jeigu vertinant pagal atskirų veiklų sąnaudų kitimą, šilumos tiekimo sąnaudų įtaka bendram sąnaudų augimui buvo ženkliausia. Šilumos tiekimo veiklos sąnaudos išaugo 42,38 proc. (1 mln. Lt). Toks sąnaudų augimas yra natūralus, nes išsiplėtus šilumos tiekimo veiklos apimtims, automatiškai išaugo kuro, darbo užmokesčio ir elektros sąnaudos veiklai.

8 lentelė

Švietimo įstaigų katilinių eksploatavimo sąnaudų sudėtis

Rodiklis	Suma, Lt
Darbo užmokestis	59150
Sodra	18315
Medžiagos	25997
Elektra	10264
Vanduo	459
Kuras	300334
Kita	500296
Viso tiesioginių:	914816
Netiesioginės	143420
Iš viso:	1058236

- Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų administravimo sąnaudos beveik nekito (sumažėjo 3,10 proc. arba 1,7 tūkst. Lt), nes veiklos apimtys ir pobūdis nesikeičia, todėl neįvyko pasikeitimų veikloje patiriamose sąnaudose.

- Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų techninės priežiūros sąnaudos išaugo 9,82 proc. (23,2 tūkst. Lt) Kadangi pasikeitus paslaugos tarifams, padidėjo surenkamos pajamos, įmonė galėjo pasiūlyti platesnį paslaugų ratą tvarkant prižiūrimus daugiabučius namus. O darbų poreikis yra didelis, nes daugumos daugiabučių gyvenamųjų namų būklė Kauno rajone yra prasta (nėra renovuotų daugiabučių).

- Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų remonto sąnaudos sumažėjo 81,55 proc. (94,1 tūkst. Lt), nes daugiabučių namų gyventojai nėra linkę skirti papildomų lėšų daugiabučių remontui, o mažėjant veiklos apimtims – mažėja ir sąnaudos. Be to, UAB Komunalinių paslaugų centras, investavęs į darbuotojų mokymus, didžiąją dalį darbų atliko savo jėgomis, kas reikalauja mažesnių sąnaudų nei samdyti subrangovus.

- Daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų aptarnavimo sąnaudos išaugo 50,65 proc. (48,3 tūkst. Lt). Užsikišusios bei susidėvėjusios šilumos ir karšto vandens sistemos kasmet pareikalauja vis daugiau priežiūros. Nemažą įtaką turėjo ir infliacija, nes brango veiklai naudojamos žaliavos, kilo perkamų paslaugų kainos.

- Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sąnaudos sumažėjo atitinkamai 30,37 ir 34,76 proc. (200,1 tūkst. Lt ir 458,1 tūkst. Lt), nes įmonė veiklą vykdė tik iki rugsėjo 1 d., t.y. 8 mėn. Kitų veiksmų įtaka minimali.

- Mechanizuotų paslaugų sąnaudų augimą 1,2 karto (127,9 tūkst. Lt) įtakojo dar 2011 m. pradėtas naujų paslaugų įsisavinimas. Naujų paslaugų vykdymas didina ir patiriamas kuro bei darbo užmokesčio sąnaudas. Be to, įsigijus naujos technikos, gerokai išaugo ir nusidėvėjimo apimtys.

9 lentelė

Pagrindiniai ūkinės ir finansinės veiklos rodikliai 2010–2012 m. (3)

Rodiklio pavadinimas	Sąnaudos, Lt be PVM			Pokytis 2011 m, %	Pokytis 2012 m, %
	2010 m.	2011 m.	2012 m.		
Sąnaudos iš viso:	5.577.245	5.356.223	5.835.281	-3,96	8,94
Šilumos tiekimo	2.553.215	2.501.011	3.560.862	-2,04	42,38
Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų administravimo	25.896	54.765	53.068	111,48	-3,10
Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų techninės priežiūros	244.336	235.844	258.999	-3,48	9,82
Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų šildymo ir karšto vandens sistemų aptarnavimo	70.963	95.277	143.538	34,26	50,65
Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų remonto	164.232	115.348	21.286	-29,77	-81,55
Geriamojo vandens tiekimo	806.803	658.868	458.780	-18,34	-30,37
Nuotekų tvarkymo	1.345.323	1.317.996	859.926	-2,03	-34,76
Mechanizuotų paslaugų	71.841	102.669	230.554	42,91	124,56
Kitos veiklos	294.636	274.444	248.268	-6,85	-9,54

Pelno/nuostolio dinamiką įtakojo prieš tai įvardytų veiksmų suma (10 lentelė). Be to, galima išskirti šiuos papildomus veiksmus:

- UAB Komunalinių paslaugų centro pagrindinių veiklos sričių (šilumos tiekimo ir vandentvarkos) tarifuose nėra įtraukta pelno norma. Tai lemia, kad pajamos iš dviejų pagrindinių veiklos sričių (sudarančių 80,62 proc. visų gaunamų pajamų) yra orientuotos tik į sąnaudų padengimą, nesiekiant pelno. Priklausomai nuo susidariusių aplinkybių galutinis rezultatas (pelningumas) svyruoja apie nulį. Bendrovė gali tikėtis pelno tik iš likusios veiklos (kuri sudaro tik 19,38 proc. gaunamų pajamų) sričių. Tai lemia, kad bendrovės rezultatai yra iš karto užprogramuoti ne didesniai nei mažas pelningumas, o esant bent kiek nepalankiai situacijai ir nuostoliui, kuris ir susidarė 2012 m.

- Vadovaujantis „Šilumos kainų nustatymo metodikos“ pakeitimu, į šilumos kainų dedamąsias negali būti įtraukiamos jokios sąnaudos, susijusios su pastatų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemomis. Įstatymai nenurodo, kaip šilumos tiekimo įmonės turėtų padengti

susidarantį šilumos punktų nusidėvėjimą. UAB Komunalinių paslaugų centras juos (61 tūkst. Lt.) nurašo į nuostolius. Kitos šilumos tiekimo įmonės šią problemą sprendžia, nusidėvėjimą padengdamos iš į šilumos kainą įskaičiuoto pelno (5 proc.). UAB Komunalinių paslaugų centras taip elgtis negali, nes į šilumos kainą nėra įskaičiuotas pelnas. Tai pagrindinė priežastis, kodėl iš kitos veiklos buvo patirtas nuostolis.

10 lentelė

Pagrindiniai ūkinės ir finansinės veiklos rodikliai 2009–2012 m. (4)

Rodiklio pavadinimas	Šaunos, Lt be PVM			Pokytis 2011 m., %	Pokytis 2012 m., %
	2010 m.	2011 m.	2012 m.		
Veiklos pelnas + (nuostolis -)	-84401	-153446	-99037	81,81	-35,46
Šilumos gamybos, tiekimo, pardavimas (pelnas +, nuostolis -)	26279	-245.613	-221.416	-1034,63	-9,85
Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų administravimas (pelnas +, nuostolis -)	61883	32.744	90.256	-47,09	175,64
Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų techninė priežiūra (pelnas +, nuostolis -)	-68545	-60.688	39.764	-11,46	-165,52
Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų šildymo ir karšto vandens sistemų aptarnavimas (pelnas +, nuostolis -)	124896	115.093	74.055	-7,85	-35,66
Daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų remontas (pelnas +, nuostolis -)	-31819	11.640	10.211	-136,58	-12,27
Geriamojo vandens tiekimas (pelnas +, nuostolis -)	-130294	33.631	-7.311	-125,81	-121,74
Nuotekų tvarkymas (pelnas +, nuostolis -)	-69058	-50.010	-26.444	-27,58	-47,12
Transporto paslaugos (pelnas +, nuostolis -)	46701	54.818	-49.561	17,38	-190,41
Kita veikla (pelnas +, nuostolis -)	-44443	-45.063	-8.591	1,39	-80,94

Ekonominiai rodikliai. UAB Komunalinių paslaugų centro trumpalaikio mokumo rodikliai 2012 m., palyginti su praėjusiais, pagerėjo ir beveik pasiekė 2010 m. lygį. Tai parodo, kad įmonės galimybė trumpalaikiu turtu padengti trumpalaikius įsipareigojimus yra pagerėjusi. Rodiklių reikšmės parodo geras įmonės galimybes vykdyti ir plėsti savo veiklą, būti konkurencingai (11 lentelė).

11 lentelė

Trumpalaikio mokumo rodiklių dinamika

Rodiklis	Formulė	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Bendras likvidumas	Trumpalaikis turtas/ trumpalaikiai įsipareigojimai	1,21	0,89	1,05
Kritinis likvidumas	(Trumpalaikis turtas - Atsargos) /trumpalaikiai įsipareigojimai	1,04	0,79	0,94

UAB Komunalinių paslaugų centro 2012 m. bendrasis skolos rodiklis gerokai sumažėjo, kas parodo, kad sumažėjo turto dalis priklausanti skolininkams. Ji gerokai mažesnė už pageidaujamą normą (0,5). Bendrovė, plėsdama savo veiklą ar atlikdama modernizaciją, bent dėl kapitalo struktūros turėtų lengvai gauti banko paskolą, nes jos saugumo lygis yra itin aukštas. Jei vadovaujantis vien šiuo rodikliu ir ekonomikos teorijomis, įmonei netgi

rekomenduotina didinti savo paskolų portfelį, t. y. skolintis. Tačiau apyvartinių lėšų stygius, susidarantis dėl pirkėjų įsiskolinimų, to daryti įmonei neleidžia.

Įsiskolinimo ilgalaikiu turtu rodiklis parodo ilgalaikių įsipareigojimų apdraustumo turimu turtu laipsnį, kuris bendrovėje ženkliai išaugo ir parodo, kad kiekvieną ilgalaikio įsipareigojimo litą dengia 522 litų vertės ilgalaikis turtas. Tai turėtų tenkinti kreditorius, siekiant gauti ilgalaikę paskolą (12 lentelė).

12 lentelė

Ilgalaikių įsipareigojimų rodiklių dinamika

Rodiklis	Formulė	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Bendras skolos rodiklis	Ilgalaikiai įsiskolinimai/Nuosavas kapitalas	0,04	0,02	0,00
Įsiskolinimas ilgalaikiu turtu	Ilgalaikis turtas/Ilgalaikiai įsipareigojimai	27,4	63,91	522,14

Gerėjantys ilgalaikių įsiskolinimų rodikliai daugiausiai gerėjo dėl mažėjančių ilgalaikių įsiskolinimų sumos (didžioji dalis ilgalaikių paskolų buvo gražintos), o ne dėl kitų balanso dalių pokyčio.

Pirkėjų skolos 2012 m. išaugo 1,0 mln. Lt arba 71,26 proc., o debeto įskolos trukmė pailgėjo net iki 151,58 dienos. Vadinas įmonės vykdoma klientų skolų mažinimo politika nebuvo veiksminga ir gerokai padidino įšaldyto kapitalo dalį pirkėjų įsiskolinimuose. Reikia pabrėžti, kad didžiąją skolų dalį sudaro Kauno rajono savivaldybės įsiskolinimas: 1 mln. Lt savivaldybės administracijos švietimo skyrius ir 144 tūkst. Lt savivaldybės administracija. Įmonei tai yra opi problema, mažinanti apyvartinį kapitalą ir reikalaujanti papildomų investicijų veiklai, todėl debeto įsiskolinimo mažinimas turi išlikti vienu svarbiausių įmonės politikos krypčių.

Kredito įskola tiekėjams, įmonėms, organizacijoms 2012-12-31 sudarė 1,35 mln. Lt ir, palyginti su 2011 m., sumažėjo 0,5 mln. Lt arba 26,06 proc. Savo ruožtu kredito įskolos trukmė sutrumpėjo nuo 144,23 dienų 2011 m. iki 96,59 dienų 2012 m. Taigi, bendrovė greičiau atsiskaito su tiekėjais. Tai vienas pigiausių būdų apyvartinio kapitalo stygiui kompensuoti, tačiau įmonė yra maksimaliai išnaudojusi atsiskaitymo su tiekėjais terminus (13 lentelė). Tačiau vis tiek debeto įskolos trukmė yra gerokai ilgesnė, kas sąlygoja didelį apyvartinių lėšų poreikį. Šį skirtumą įmonė turi padengti iš kitų šaltinių.

Įskolų trukmės kaita

Rodiklis	Formulė	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Debeto įskolos trukmė	Pirkėjų įskolos * 360/Pardavimo pajamos	115,88	97,58	151,58
Kredito įskolos trukmė	Įskolos tiekėjams * 360/Pardavimo savikaina	82,8	144,23	96,59

UAB Komunalinių paslaugų centro 2012 m. atsargų apimtis sumažėjo 8,1 tūkst. Lt arba 2,52 proc., o pardavimų savikainos apimtys padidėjo. Tai leido pasiekti 2010 m. atsargų apyvartumo lygį. Tai parodo, kad įmonei pavyko prie mažesnio atsargų kiekio (mažesnio įšaldyto atsargose apyvartinių lėšų kiekio) pasiekti didesnę apyvartą. Taip bent dalinai buvo kompensuotas apyvartinių lėšų poreikis pirkėjų skoloms padengti. Dar labiau padidinti atsargų apyvartumą įmonei yra sudėtinga, kadangi šildymo sezono metu ji privalo išlaikyti kuro rezervą, kuris dėl infliacijos kasmet įšaldo vis daugiau apyvartinio kapitalo.

Viso turto apyvartumas taip pat išaugo ir pasiekė 2010 m. lygį. Tai parodo, kad pagerėjo turto išnaudojimas. Tačiau įmonės specifika (ribotos paklausos paslaugų teikimas) neleidžia pasiekti geresnių viso turto apyvartumo rodiklių (14 lentelė).

Apyvartumo rodiklių dinamika

Rodiklis	Formulė	2010 m.	2011 m.	2012 m.
Atsargų apyvartumas	Pardavimo savikaina/Atsargos	16,02	14,20	16,09
Viso turto apyvartumas	Pardavimo pajamos/Turtas	0,55	0,46	0,55

Dauguma finansinių rodiklių gerokai pagerėjo, parodydami teisingą įmonės veiklos kryptį.

Su aplinkosaugos klausimais susijusi informacija: UAB Komunalinių paslaugų centras, vykdydamas savo veiklą, siekia taupiai naudoti gamtos išteklius, diegti ne tokias taršias aplinkai technologijas, vadovautis aplinkosaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais ir taikyti prevencijos priemones, mažinančias kenksmingumą aplinkai.

2012 m. įmonės eksploatuojamoje Babtų katilinėje buvo atsisakyta ypač taršaus kuro – mazuto, kaip rezervinio kuro naudojimo. Rezervinis kuras mazutas yra keičiamas į dyzeliną.

Su personalo klausimais susijusi informacija: Vadovybė daug dėmesio skiria darbo efektyvumui didinti ir vartotojų aptarnavimo kokybei gerinti. Vadovų ir specialistų kvalifikacijos lygis atitinka užimamas pareigas, kitų darbuotojų darbo stažas ir praktinis

dalyko žinojimas leidžia dirbti užimamose pareigose. Darbuotojų kvalifikacijai kelti darbuotojai siunčiami į mokymus.

Darbuotojų kaitos problema bendrovėje nedidelė. Po vandentvarkos perdavimo UAB „Kauno vandenys“ buvo atleisti 21 su vandentvarkos veikla susijęs darbuotojas.

3. Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie finansinėse ataskaitose pateiktus duomenis.

- Atsargų likutis metų pabaigoje sudarė 313,6 tūkst. Lt, iš jo: dyzelino skirto šildymui vertė sudarė 40,9 tūkst. Lt, medžio skiedrų – 33,3 tūkst. Lt, suskystintų dujų – 18,1 tūkst. Lt, akmens anglies – 21,0 tūkst. Lt, medienos granulių – 12,1 tūkst. Lt.

- Ataskaitiniu laikotarpiu buvo nurašyta 1,4 tūkst. Lt abejotinių skolų, nurašyta ilgalaikio turto likutine verte 7,4 tūkst. Lt.

- Iš finansinės ir investicinės veiklos patirta 24,6 tūkst. Lt sąnaudų, kurias sudaro sąnaudos, susijusios su Babtų šilumos tinklų ir katilinės renovacija 13,6 tūkst. Lt, baudų ir delspinigių sąnaudos – 6,4 tūkst. Lt (AB „Lietuvos dujos“), lizingo sąnaudos – 3,5 tūkst. Lt ir palūkanų sąnaudos – 1065 Lt.

- Iš finansinės ir investicinės veiklos pajamų gauta 23,2 tūkst. Lt delspinigių už pavėluotus atsiskaitymus už teiktas paslaugas. Išieškotų delspinigių suma per ataskaitinius metus sumažėjo 4,6 tūkst. Lt.

- Su ilgalaikio turto remontu susijusių subsidijų per ataskaitinius metus buvo panaudota – 234972 Lt, t. y. šilumos tiekimo sąnaudos – 38458 Lt, nuotekų šalinimo sąnaudos – 6103 Lt, vandens tiekimo sąnaudos – 1722 Lt. Pardavus vandentvarkos objektus, buvo panaudota visa su tais vandentvarkos objektais susijusi dotacijų suma, kuri mažino parduodamų objektų nuostolį 188689 Lt.

- Įmonė ataskaitiniais metais gavo subsidiją, susijusią su pajamomis, t.y. subsidiją, patirtoms sąnaudoms kompensuoti. Kauno rajono savivaldybė subsidijavo atleidžiamų darbuotojų išeitines kompensacijas 202131 Lt. Visa subsidija buvo pripažinta ataskaitiniais metais, t.y. iš karto, kai buvo patiriamos su subsidija susijusios sąnaudos.

- Po vienerių metų mokėtinas sumas ir ilgalaikius įsipareigojimus sudaro ilgalaikis kreditas AB DnB bankui už vykdomą projektą „Centralizuoto šilumos energijos tiekimo tinklo modernizacija Babtų miestelyje“ 14346 Lt, kurio grąžinimas pagal AB DnB banko 2011-04-18 kreditavimo sutartį Nr. k-2500-2011-37 numatytas 2014 m. spalio mėnesį. Šiam projektui įgyvendinti sudaryta 2011-04-18 kreditavimo sutartis su DnB banku, ilgalaikio kredito suma 224764 Lt. Už gautą kreditą turtas įkeistas nebuvo.

4. Visų įmonės įsigytų ir turimų savų akcijų skaičius, jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurių tos akcijos sudaro.

Bendrovės įstatinis kapitalas 2012-12-31 sudarė 6882614 Lt. Įstatinis kapitalas lygus 1 Lt vertės 6882614 akcijų skaičiui. Bendrovė savų akcijų neturi. Visos akcijos nuosavybės teise priklauso Kauno rajono savivaldybės tarybai.

5. Per ataskaitinį laikotarpį įsigytų ir perleistų savų akcijų skaičius, jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurių tos akcijos sudaro.

Per ataskaitinį laikotarpį savų akcijų įsigyta nebuvo.

6. Informacija apie apmokėjimą už savas akcijas, jeigu jos įsigijamos ar perleidžiamos už užmokestį.

Apmokėjimas už akcijas, įsigyjant jas už užmokestį, nebuvo vykdomas.

7. Svarbūs įvykiai po finansinių metų pabaigos.

- UAB Komunalinių paslaugų centras kartu su Kauno rajono savivaldybe aktyviai dalyvauja, rengiant Kauno rajono daugiabučius namus renovacijai pagal naują renovacijos modelį. Praveisti susitikimai su gyventojais, gauti daugiabučių gyventojų sutikimai, surinkta paraiškoms reikalinga informacija.
- Toliau plečiama katilinių automatizavimo ir stebėsenos sistema – telemetrija. Ji sumontuota įmonės eksploatuojamoje Sitkūnų katilinėje.
- Be sutrikimų tiekama šiluma įmonės aptarnuojamame regione. Vykdomos kitos komunalinės paslaugos.

8. Įmonės veiklos planai ir prognozės.

Įmonės veiklos planas ir prognozės pateikiamos UAB Komunalinių paslaugų centro 2013 m. veiklos plane (planas pridedamas).

9. Informacija apie įmonių grupės tyrimų ir plėtros veiklą.

UAB Komunalinių paslaugų centras nuolatos stebi ir vertina rinką, kad galėtų pasiūlyti naujas paslaugas Kauno rajono savivaldybės gyventojams, seniūnijoms ir įmonėms. Atsižvelgiant į seniūnijų pageidavimus, 2012 m. įmonė įsisavino **naujas paslaugas:**

- Žaliųjų plotų priežiūrai UAB Komunalinių paslaugų centras jau buvo įsigijęs žolės pjovimo įrenginį. Tačiau turėtas žolės pjovimo įrenginys nebuvo pritaikomas visais atvejais. Įmonė gavo ne vieną užklausimą iš seniūnijų šienauti kelkraščius ir šlaitus, kurių turima technika nepasiekė. Atsižvelgiant į susidariusį specifinių darbų poreikį Kauno rajono seniūnijose, įmonė įsigijo specialiai kelių šlaitams skirtą žolės pjovimo įrangą;

- UAB Komunalinių paslaugų centras žaliųjų plotų priežiūros darbus atliko, pasitelkus turimą traktorių – MTZ-892. Turimas traktorius nebuvo specialiai pritaikytas žaliųjų plotų priežiūrai, todėl galėjo aptarnauti ne visas seniūnijų teritorijas, ypač kur dėl apželdinimo buvo mažos erdvės. Žolės pjovimo įrenginys taip pat nebuvo pritaikomas visais atvejais ir buvo skirtas labiau dideliems plotams. Kad teikiamos paslaugos būtų lankstesnės, buvo įsigytas gerokai mažesnis, tačiau manevringesnis traktorius – KUBOTA ir jam pritaikyta žolės pjovimo įranga.

2012 m. UAB Komunalinių paslaugų centras įdiegė savo interneto svetainę. Svetainės struktūra ir turinys pilnai atitinka Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms aprašo reikalavimus. Joje skelbiama visa aktuali įmonės informacija ir naujienos, pateikiamos nuorodos į aktuales teisės aktus ir institucijas. Sulaukiami užklausimai ir komentarai parodo, kad Kauno rajono gyventojai aktyviai lanko įmonės svetainę ir seka pateikiamą informaciją.

10. Informacija apie įmonės filialus ir atstovybes.

Bendrovė filialų ir atstovybių neturi.

11. Kai įmonių grupė naudoja finansines priemones ir tai yra svarbu vertinant įmonių grupės turtą, nuosavą kapitalą, įsipareigojimus, finansinę būklę ir veiklos rezultatus, atskleidžiami finansinės rizikos valdymo tikslai, naudojamos apsidraudimo priemonės, kurioms taikoma apsidraudimo sandorių apskaita, ir įmonių grupės kainų rizikos, kredito rizikos, likvidumo rizikos ir pinigų srautų rizikos mastas.

Tokių veiksmų bendrovė 2012 m. neatliko.

Direktorius

Gediminas Rušas